

Handläggare
Christer Forsberg Philip
Telefon: 0850829650

Till
Kommunstyrelsen

Nytt digitaliseringsprogram till Stockholms stad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Digitaliseringsprogram Stockholms stad, enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas och ersätter:
 - a. Program för digital förnyelse (dnr 031-786/2012)
 - b. E-strategi (dnr 051-823/2008)
 - c. Nationell strategi för vård och omsorg, tillämpning för Stockholms stad (031-2279/2008)
 - d. It-strategi för bättre lärande (031-2674/2010)
 - e. Strategi för Grön IT (031-1104/2009)
 - f. Handlingsplan för öppen data (dnr 049-457/2011)
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att anta Digitaliseringsprogram Stockholms stad, enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och ge stadens alla bolagsstyrelser i uppdrag att anta programmet.
3. Kommunstyrelsen ansvarar för implementering av programmet och ska ta fram anvisningar med hänvisning till vad som sägs stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande:

1. Stadsdirektören ska besluta om anvisningar med anledning av Digitaliseringsprogram Stockholms stad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2013-04-29 att anta It-program – ett program för digital förnyelse, som övergripande styrdokument för stadens it-verksamhet. I samband med budget 2016 fick kommunstyrelsen uppdraget att påbörja arbetet med en översyn av samtliga styrdokument inom it-området med inriktningen att skapa ett sammanhållet digitaliseringsprogram för Stockholms stad.

Stadsledningskontoret har mot bakgrund av detta tagit fram ett nytt styrande dokument, Digitaliseringsprogram Stockholms stad.

Det nu föreslagna digitaliseringsprogrammet tar sin utgångspunkt i stadens övergripande mål med digitalisering som är att Stockholm ska vara den stad som bäst utnyttjar digitaliseringens möjligheter i syfte att göra livet och vardagen enklare och bättre för våra invånare, företagare och besökare.

Programmet föreslås gälla från beslutsdatum till och med 2023-12-31.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2013-04-29 att anta It-program – ett program för digital förnyelse, som övergripande styrdokument för stadens it-verksamhet. I programmet som beslutades gälla under perioden från och med år 2013 till och med år 2018 regleras bland annat hur stadens it ska finansieras och styras, inriktningen för verksamhetsutveckling med hjälp av it inom staden samt principer för uppbyggnad av den tekniska miljön. Till programmet kopplades ett antal riktlinjer, utfärdade av stadsdirektören. Riktlinjerna förtydligade och specificerade programmet inom områden som it-infrastruktur och verksamhetsarkitektur.

I samband med budget 2016 fick kommunstyrelsen uppdraget att påbörja arbetet med en översyn av samtliga styrdokument inom it-området med inriktningen att skapa ett sammanhållet digitaliseringsprogram för Stockholms stad. Syftet med översynen var att öka tydligheten och säkerställa en effektiv styrning och uppföljning inom it.

Stadsledningskontoret har mot bakgrund av detta tagit fram ett nytt styrande dokument, Digitaliseringsprogram Stockholms stad, anpassat för den kommande periodens utmaningar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets avdelning för digital utveckling.

Ärendet

Under år 2016 och början av år 2017 har synpunkter om vad det nya digitaliseringsprogrammet bör innehålla inhämtats från stadens förvaltningar och bolag och dokumenterats. Även externa parter har varit delaktiga i programarbetet. I slutet av processen har stadens förvaltningschefer och bolagschefer fått möjlighet att lämna synpunkter på programförslaget. Arbetet har följts av stadens styrgrupp för Stockholm som smart stad.

Det nu föreslagna digitaliseringsprogrammet tar sin utgångspunkt i stadens övergripande mål med digitalisering som är att Stockholm

ska vara den stad som bäst utnyttjar digitaliseringens möjligheter i syfte att göra livet och vardagen enklare och bättre för våra invånare, företagare och besökare. I förslaget till digitaliseringsprogram har fyra framgångsfaktorer för stadens digitaliseringsarbete identifierats. Dessa faktorer föreslås vara vägledande i nämndernas och bolagens kontinuerliga arbete med digitalisering. Vidare innehåller programmet principer för hur digitaliseringen i staden ska styras och samordnas på central, respektive lokal nivå. Det föreslagna programmet innehåller även ett avsnitt som klargör vikten av informationssäkerhet och stadens arbete med detta.

Vid sidan om arbetet med att utarbeta ett nytt digitaliseringsprogram har stadsledningskontoret, enligt uppdrag i budget, tagit fram en strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad. Strategin, som antogs av kommunfullmäktige i april 2017, syftar till att samordna stadens arbete med digitalisering och vidareutveckla den smarta staden. Strategin antar ett bredare perspektiv och involverar därmed flera aktörer i regionen och ger tillsammans med det föreslagna digitaliseringsprogrammet en heltäckande beskrivning av stadens ambitioner och mål på digitaliseringsområdet.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Digitalisering är en av de viktigaste faktorerna som påverkar samhällsutvecklingen just nu. Viljan att vara ständigt uppkopplad och kunna använda olika tjänster var som helst och när som helst kommer förändra samhället på ett genomgripande sätt. Det finns en förväntan på att kommunal service och myndighetsutövning ska förändras i hög takt. Nya digitala lösningar kan skapa nytta för invånare, besökare och företagare, men också effektivisera de interna processerna i hög grad.

Centralt för arbetet med stadens digitalisering är att uppnå den högsta livskvaliteten för stockholmarna och det bästa klimatet för företagande. Detta uppnås genom att staden satsar på digitaliseringsprojekt som ökar den ekologiska, sociala, demokratiska och ekonomiska hållbarheten. Digitalisering blir ett medel för verksamheterna att nå stadens övergripande mål.

De framgångsfaktorer som stadsledningskontoret identifierat som föreslås vara vägledande i nämndernas och bolagens kontinuerliga arbete med digitalisering är:

Digitaliseringen drivs utifrån målgruppens fokus

Stadens digitaliseringsarbete ska präglas av att skapa delaktighet och nytta för invånare, besökare och företagare. Dessa parter utgör tillsammans målgruppen för stadens digitalisering. Förändringar som skapar nytta för målgruppen ska prioriteras högre än satsningar som enbart har interna effektiviseringseffekter. Stadens verksamheter ska inhämta kunskap om behov hos målgruppen och även inbjuda målgruppen att medverka i framtagningen av tjänsterna. Särskild hänsyn ska tas till personer med olika typer av funktionsnedsättning, personer med bristande tekniska och digitala förkunskaper samt personer med annat modersmål än svenska.

Verksamheten driver digitalisering

Det är viktigt att digitaliseringen är en integrerad och naturlig del av stadens kärnverksamheter. Frågor som rör digital utveckling, och hur väl digitaliseringens möjligheter tas till vara, är en del av verksamhetsansvaret.

Styrning och samordning av digitaliseringen ska hänga ihop med resten av verksamhetsstyrningen. Digitalisering är en ledningsfråga som inte kan delegeras till den tekniska expertisen. Förändringar kan stimuleras av nya tekniska lösningar, men i grunden är det verksamhetens arbetssätt och beteende som ska stå i fokus.

Den digitala mognaden är hög

Förmåga och vilja att förändra arbetssätt och att utveckla processer är en lika viktig framgångsfaktor för digitalisering som tillgång till teknik. Varje nämnd och bolag föreslås därför ha ett ansvar för att upprätthålla en hög kompetens inom verksamhetsutveckling och förändringsledning samt upprätthålla en hög digital mognad bland medarbetarna. Detta gäller i särskilt hög grad stadens chefer som förutsätts kunna leda och styra dessa förändringar.

Kommunstyrelsen ska, enligt stadsledningskontorets förslag till nytt digitaliseringsprogram, bland annat stötta nätverk och ta initiativ till samordning av kompetenshöjande insatser på området.

Stadens verksamheter samverkar horisontellt

En förutsättning för att information ska kunna röra sig mellan nämnder, bolag och andra myndigheter är att det har etablerats en god informationshantering, gemensamma informations- och begreppsmodeller och sammanhållna digitala processer. Detta förutsätter i sin tur en intern samordning kring gemensamma förhållningssätt avseende formspråk, information om ansvarig utgivare och ägarskap, samt ett gemensamt kvalitetsarbete för digitala tjänster. Kommunstyrelsen föreslås ansvara för den interna samordningen.

Informationssäkerhet och integritetsskydd

Inom staden hanteras dagligen en stor mängd information. Denna information, som omfattar både personuppgifter och verksamhetsprocesser, utgör en förutsättning för att stadens verksamhet ska fungera. I stort sett all informationshantering är idag digital, och den ökande digitaliseringen innebär att mängden information ökar exponentiellt.

Staden måste bedriva ett systematiskt informationssäkerhetsarbete, med åtgärder som består av processer, teknik och medarbetare som tillsammans utgör en kedja av skydd för stadens informationstillgångar. Ett exempel är att stadens system behöver vara tillräckligt moderna och uppdaterade för att möta nya hotbilder. Uppföljning och internkontroll för att upptäcka och rätta till brister utgör även det en viktig komponent i säkerhetsarbetet. Det är angeläget med en hög riskmedvetenhet bland stadens medarbetare.

Anvisningar

Digitaliseringsprogrammet är det överordnade styrdokumentet för stadens digitalisering.

Kommunstyrelsen utfärdar anvisningar som syftar till att förtydliga programmets innehåll och ger vägledning i hur programmet ska realiseras. Programmet tillsammans med dess anvisningar beskriver hur stadens digitalisering ska planeras, samordnas, genomföras, förvaltas, finansieras och följas upp.

Anvisningarna kommer att göras lättillgängliga genom att de målgrupps- och situationsanpassas. Anvisningarna kommer att tas fram löpande utifrån behov och i nuläget ser stadsledningskontoret ett behov att ta fram anvisningar inom följande områden:

- Digitalisering av stadens verksamheter. Denna anvisning riktar sig till stadens verksamhetschefer och syftar till att ge svar på hur stadens digitalisering finansieras, samordnas och styrs. Anvisningen ska även ge vägledning i hur verksamhetscheferna kan utforma sina organisationer, arbetssätt och roller för att dra nytta av digitaliseringen.
- Utformning och tillhandahållande av digitala tjänster. Denna anvisning riktar sig till stadens IT-chefer och syftar till att ge svar på hur stadens digitaliseringslösningar ska anskaffas, utformas, förvaltas och avvecklas.

- Informationssäkerhet. Denna anvisning riktar sig stadens samtliga anställda och syftar till att säkerställa att stadens informationstillgångar förblir spårbara, konfidentiella, tillgängliga och riktiga.

Styrdokument som upphör att gälla

Stadsledningskontorets förslag till nytt digitaliseringsprogram ersätter ”It-program – ett program för digital förnyelse 2013-2018”, dnr 031-786/2012, som övergripande styrande dokument för stadens digitalisering.

Ett program för digital förnyelse med dess riktlinjer föreslås därmed upphöra att gälla i och med att det nya digitaliseringsprogrammet beslutas.

Andra styrdokument som föreslås upphöra att gälla i och med beslutet om nytt digitaliseringsprogram är Grön it-strategi, 031-1104/2009 , E-strategi, 051-823/2008, Nationell strategi för vård och omsorg tillämpning för Stockholms stad, 031-2279/2009, Handlingsplan för vidareutnyttjande av öppen data från Stockholms stad, 049-457/2011.

Ikraftträdande

Programmet gäller från beslutsdatum till och med 2023-12-31.

Stadsdirektör

Tf it-direktör

Bilagor

1. Digitaliseringsprogram Stockholms stad.